

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК І МІНСКАГА АБКМА КП(б)Б

№ 217 (6494) | 20 верасня 1939 г., серада | ЦЕНА 10 КАП.

Гістарычнае рашэнне

17 верасня войскі доблеснай Чырвонай Арміі па распараджэнню Савецкага Урада перайшлі граніцу, каб узяць пад сваю абарону жыццё і майнасць насельніцтва Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі. Мыслі і пачуцці ўсяго савецкага народа — з гораца любімай, роднай, непераможнай Чырвонай Арміяй. Слаўныя байцы ідуць на вайсковыя падвігі над германічным сцягам партыі Леніна—Сталіна, аспрабуючыся на магучасць і сілу ўсей савецкай краіны. Яна пасылае ім свае палкі большэвіцкае прытанне. Яна гардзіцца сваімі сынамі, якія выконваюць высокі свяшчэнны абавязак: абарону адзінакроўных нашых братоў—украінцаў і беларусаў, якія пакуталі доўга ў пажытай няволі ў польскіх панаў.

Увесь многамільённы савецкі народ з найгабейшай увагай слухаў гістарычную прамову па радыё Старшыні Савета Народных Камісароў СССР тав. В. М. Молатава. У гэтай выдатнай прамове, у поспе Урада СССР, уручайнай польскаму паслу ў Маскве, паказаны змяненні ў міжнароднай абстаноўцы, у сілу якіх Савецкі Урад аддаў распараджэнне галоўнаму камандаванню Чырвонай Арміі даць загад войскам перайсці граніцу.

«Польска-германская вайна выявіла ўнутраную несастанальнасць польскай дзяржавы. На працягу дзесяці дзён ваенных аперацый Польшча страціла ўсе свае прамысловыя раёны і культурныя цэнтры. Варшава, як сталіца Польшчы, не існуе больш. Польскі Урад распаўся і не працягвае прызнаваць жыцця. Гэта значыць, што польская дзяржава і яго ўрад фактычна перасталі існаваць. Тым самым спынілі сваё дзеянне дагаворы, заключаныя паміж СССР і Польшчай» — указваецца ў поспе Урада СССР, уручайнай польскаму паслу ў Маскве.

Савецкі Саюз хоча жыць у міры з усімі краінамі. Савецкі Урад ва ўвесь голас заявіў, што Савецкі Саюз будзе праводзіць палітыку нейтралітэта ў адносінах усіх краін, з якімі СССР мае дыпламатычныя адносіны. У інтарэсах міру быў заключаны пакт аб ненападзе паміж СССР і Германіяй. Германска-савецкае камюніке 18 верасня паказвае, што пакт аб ненападзе знаходзіцца ў дзеянні. Урад СССР і Урад Германіі зацвярджаюць, што дзеянні савецкіх і германскіх войскаў не праследуюць якой-небудзь мэты, якая ідзе ў разрез інтарэсаў Германіі або Савецкага Саюза і супярэчыць духу і літару пакта аб ненападзе, заключанага паміж Германіяй і СССР. Задача гэтых войскаў, — гаворыцца ў камюніке, — наадварот, заключаецца ў тым, каб аднавіць у Польшчы парадок і спакой, наўраўнаважаны распадам польскай дзяржавы, і дапамагчы насельніцтву Польшчы перабудаваць умовы свайго дзяржаўнага існавання».

Польская ласкуватая дзяржава, пабудаваная на прыгнечанні, на граблях нацыянальных меншасцей, паказала ўсю сваю нежывучасць, сваю ўнутраную несастанальнасць, развалілася, як картаны домік. У самы кароткі тэрмін польскія правяцкія кругі абанкротіліся. Мізэрны Урад Польшчы збег, кінуўшы народ на волю лёсу, Армія не мела ні аянаго апэратыўнага поспеху. Значная частка перабравана насільствена з нацыянальных меншасцей, якія неважкім шляхам паняку Польшчу — турму народаў. Яна, гэтая армія не змагла паспяхова вярнуцца.

Валікі натрытычны ўздым ахвіліў нашую краіну. Усхваляваныя прамовы тучаць на мільянах. У гэтых прамовах, у розгалосных мільянаў — поўнае адабрэнне мудрай зноўнай палітыкі Савецкага Урада і гатоўнасць адць усе сілы на карысць нашай радзімы.

Становіцца, якое стварылася ў Польшчы, распаў польскай дзяржавы, анархія і беспарадак, выварыўшыся ў Польшчы, зрабілі Польшчу зручным полем для ўсялякага вышчавасця і нечаканасцяў, якія могуць стварыць пагарзу для СССР. У сілу ўказаных абставін, Савецкі Урад не мог больш нейтральна адносіцца да стварыўшага становішча. Савецкі Урад не мог таксама абыхвацца адносна да лёсу адзінакроўных украінцаў і беларусаў, якія працягваюць у Польшчы, не мог пакінуць іх безабароннымі.

«Рашэнне ўрада аб заняцці частаі Чырвонай Арміі Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі ёсць выражэнне волі ўсяго 170-мільённага савецкага народа... Адабраўшы палітыку нашага Урада, калектыві кіраўніцтваў палітычнай партыі, урад і прадставіцтваў народаў таварыства Сталіна, што мы прыкладваем усе свае сілы і энэргію да далейшага вывешчвання прадукцыйнасці працы, павелічвання выпуску прадукцыі для ўмацавання ваеннай магучасці нашай любімай радзімы».

Савецкі Урад лічыць сваім свяшчэнным абавязкам павесці руку дапамогі сваім братам-украінцам і братам-беларусам, якія насіваюць Польшчу. З выстравой маланкі абліяе гэтыя хваляючыя словы таварыства В. М. Молатава ўсю нашу краіну. Усёды яны выклікалі вельмі рады. Усіх заапаўлі энэргіяма барацьбы і перамогі. Гэтыя словы паўтараюць ў тысячх розгалосных мільянаў і сходаў. Іх вымаўляюць пры сустрэчах савецкіх грамадзян.

«Народы Савецкага Саюза, усе грамадзяне і грамадзянкі нашай краіны, байцы Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскага Флота, агураваны, як нікілі, варок Савецкага Урада, як нікілі, варок большэвіцкай партыі, варок вылікага правадара, варок мудрага таварыства Сталіна, да новых і лічце нябачаных поспехаў працы ў прамысловасці і ў калгасах, да новых слаўных перамог Чырвонай Арміі на баявых франтах».

З захапленнем і лікаваннем сустракаюць нашы браты — заходнія украінцы і беларусы — доблесную Чырвоную Армію, якая вызваляе іх ад панянальнага гнёту, ад нягты польскіх панаў-памешчыкаў. Са сязьмі радасці кідаюцца працаўнікі Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі ў абьёмкі к камандзірам і чырвонаармейцам, працягваюць чулыява клопаты аб Чырвонай Арміі. Ёйхары

«Правда».

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ГЕНЕРАЛЬНАГА ШТАБА РСЧА 19 ВЕРАСНЯ 1939 Г.

На працягу 19 верасня часты Чырвонай Арміі прадаўжалі пачынаць польскія войскі і к танку для заняці:

На поўначы — у Заходняй Беларусі — пасля двухдзядзінага бою г.р. Вільна, г.р. Берасцева (50 км. на ўсход ад Берасцева), г.р. Пружаны, г.р. Мобры (40 км. на паўночны ўсход ад Берасцева).

На поўдні — у Заходняй Украіне — г.р. Валодзімір-Вальскі, Сокаль (на р. Буг), Броды, Бобрна, Рагачын, Даліна. Кавалерыіскія і танкавыя часты ўступілі ў паўночна-ўсходнюю і паўднёвую украінскія г.р. Львова.

«Правда».

ЯШЧЭ ВЫШЭЙ УЗНЯЦЬ ПРАДУКЦЫЙНАСЦЬ ПРАЦЫ

КАМЕНЕЦ-ПОДІЛЬСКІ (УССР). 18 верасня. (ТАСС). На прадпрыемствах, установах і калгасах Каменец-Подільскай вобласці з выключным уздымам праходзяць мільяні працуйных.

На дунаеўскай суконнай фабрыцы імені Леніна ўтара сабралася 650 рабочых, інжынераў-тэхнічных работнікаў і служачых. Дыштар Вархуўнага Савета УССР Марыя Сіпаняўна Дзюрык, выступіла на мітынгу, заявіла:

— Глова Савецкага Урада тав. В. М. Молатаў выразіў у свайой гістарычнай прамове волю ўсіх працуйных нашай

краіны. Мы не сумняваемся ў тым, што гераічная Чырвонай Армія з часцю выканае свой пачысны абавязак. Адажныя войскі краіны соцыялізма раз і пачаўшы называць нашых братоў — украінцаў і беларусаў ад панскага гнёту.

У аднаўленні прынятых разгалосных работных, калгаснік, савецкая інтэлігенцыя вобласці гораца адабраў мударую сталінскую палітыку Савецкага Урада, адабраўшы яшчэ вышэй пачынаць прадукцыйнасць працы, новымі поўгітамі на працуйным фронце ўмацаваць магучасць свайой дулюўнай радзімы.

Сіла нашай Чырвонай Арміі, таварышы, заключаецца ў тым, што яна выхоўваецца з першага-ж дня свайго нараджэння ў духу інтэрнацыяналізма, у духу любві і павагі да другіх народаў, у духу любві і павагі да рабочых усіх краін, у духу захавання і зацверджання міру паміж краінамі. (І. В. Сталін).

Камандуючы войскамі Беларускага фронту, камандар 2-га ранга М. П. Кавалёў і сакратар ЦК КП(б)Б член Ваеннага Савета Беларускага фронту Фото В. Грунцёста.

ПРАЦОУНЫЯ Г. МІНСКА ВІТАЮЦЬ БАЙЦОЎ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ БЕЛАРУСКАГА ФРОНТА

Дарагія нашы і любімыя байцы, камандзіры і палітработнікі доблеснай Чырвонай Арміі!

Ад вашых байцоў, матэрой, жонок, селад і дзядей, ад усіх працуйных гораца Мінска плем вам сардэчнае прывітанне і уважлівае заапаўлівае вышчаванне вайліка гістарычнай задачы вызвалення працуйных Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны ад вакавачнага іта — польскага памешчыцкага і буржуазнага прыгнечання.

З пачуццям найбуйнейшага заавававання мы сустраі прамоу Старшыні Савета Народных Камісароў і Народнага Камісара Заходняй Украіны і Народнага Камісара Заходняй Беларусі М. П. Кавалёва, панага любімага Вячаслава Міхайлавіча Молатава, заявіўшага аб рашэнні ўрада ўзяць пад сваю магучую абарону мільяны асуджаных на смерць людзей Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі.

Якімі словамі выразіць наша захапленне, калі мы лаваталіся, што, выконваючы гэты рашэнне, мы паспяхова працоўваецца на Заходне-Беларускай і Заходне-Украінскай тэрыторыі, несучы савабу і лічце нашым змораным, шматлікім нашым братам, несучы радасць на зямлю, якую два дзядейкі год тапталі паганія погі польскага панства.

Разлілася лань ў полі возерам сінімі. Ячмынямі красуюць, шумяць бадацькі. Калгасамі густымі наўсміж па кроне, ўзрастаюць пшаніцы, аўсы і жытты. Спуюць поўныя соку кучыскія грацькі. На сатах палыме вышчавіць пакар. Яя адабка яны — тні тугі і талчы.

Пра якія спываў не адін наш тусляр. Беларускае мужык чалавекам стаў, зааца, Ен пазбыве навочна надолі шнуроў. Мы за год ад зямлі зямель столькі багатыя.

Колькі мейд раней за дзядейкі гадоў. Во прышлі на палі трактары, як асілікі. Зірваліся нывы плугамі паліць. За сабою жывяры вяжучы і касілікі. А машыны, што будуюць сядзіны капань і дбайна, Досыць сіл над сахоу пакаў чалавек Горта полем шырокім прадаўцаў камбайнаў.

Ручаіны зярнят папалы ў засек.

Слаўныя чырвоныя байцы! Мы, як і ўвесь наш магучы савецкі народ, жывем спакойна і добра, бо мы ведаем магучасць і сілу нашай Чырвонай Арміі і ўпаўнені, што мы свай абавязак перад нашай радзімай і перад нашымі братамі з Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны выканае з часцю, як і палабае патрыётам краіны соцыялізма.

Праба ў нас на прадпрыемствах, на транспарце, ва ўсіх галінах нашай гаспадаркі і культуры ідзе выдатна. Вашы бацькі і маперы, вашы жонкі і сестры стаць ля вашых станкоў і прадаўцаў працу на карысць соцыялізма. Але мы ўсе гатовы і да абароны. Сярод нас сотні і тысячы варашчавіцкіх стралякоў, гранатамётчыкаў, санітараў, байцоў прапавітанай абароны. Мы, дарагія сабры, — вашы верныя памочнікі ў працы і ў барацьбе. Мы забяспечым нас усім патрэбным для паспяховага і пераможнага завяршэння вашай барацьбы. Мы з вамі кожную мінуту, мы з вамі кожным бітнем

нашых любітых сардэц. З захапленнем аб сваіх бацьках і братах гаворыць нашы дзедзі, мы ўсе — вашы родныя і прыяцелі. Нашы артысты, нашы спевачы спываюць аб вас лепшыя песні народа. Нашы пісьменнікі і паэты складалі аб вашых гераічных справах і подвугах свае творы.

Мы ў захапленні ад вашага гераізма, вашай спаўнасці, доблесці камандзіраў і бастратнага байцоў. Вы паказваеце ўсю му свету несакрушальную магучасць гераічнай Чырвонай Арміі. Смелыя, стойкія, вынослівыя, аснхочныя людзі у свеце тэхнікі, вы сакручыце любюга ворага, які пасме напаць на нашу зямлю. Божа, хто мільяны аб заавававанні нашай радзімы, мы адкажам:

Як ворагу вышэй арла не лятаць. Так ворагу нашай зямлі не таптаць.

Байцы доблеснай Чырвонай Арміі пакрылі сабе неўважальнай славай ля возера Хааан, у баях з неадажыскай Мангольскай Народнай Рэспублікай, яны пакрылі сабе неўважальнай славай і ў барацьбе за вызваленне заходне-беларускіх і заходне-украінскіх братоў ад прыгнечання.

Усіх нас на гэтыя вялікія падвігі натраць мудрайшым у гісторыі чалавек, светыя геніі, нашы бацька, друг і настаўнік і друг прыгнечанага чалавецтва вялікі Сталін!

Яму мы плем сёння сардэчнае дзякуй за вызваленне адзінакроўных нам беларусаў і украінскага народаў.

Нахай жыць ад гэтага часу і ва веці свабоднага зямля Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны!

Нахай жыць наша родная, доблесная Чырвонай Армія!

Нахай жыць легендарны палкаводзец Клім Вапашчылаў!

Нахай жыць вялікі Сталін!

Пісьмо прынята на агульных сходах рабочых, служачых, інжынераў-тэхнічных работнікаў машынабудуўніцкага заводу імені Варашчылава, імені Кірава, заада «Большэвік», швейнай фабрыкі імені Ільіча, абутковай фабрыкі імені Нагановіча, надытарскай фабрыкі імені «Момунака» і інш. прадпрыемстваў г.р. Мінска.

Чырвоных байцоў сустракаюць кветкамі

У гутарцы са спецыяльным карэспандэнтам «Правды» сакратар ЦК КП(б)Б член Ваеннага Савета Беларускага фронту тав. П. К. Панамарэнка паведаміў наступнае:

— 18 верасня я аб'ехаў часты фронту, размешчаны ў некастрычаных мясцовасцях, вызваленых нашай доблеснай Чырвонай Арміяй з-пад панскага іта. Я наведаў Стаўбічы, Мір, Каравічы, Тупеш, Павагрудак і некалькі сёл.

Палітыка-маральнае становішча нашых войск выклікала выскае. Лепш усяго яго характарызуе небыла хуткія тэмпы машпай. Баяны зодор і натхненне байцоў спадучаюцца з упэўненасцю, спакем і большэвіцкай дысцыплінаванасцю. Вялікая павага, якую байцы працягваюць да ўдаснаці сязін, робіць на насельніцтва велізарнае ўражанне.

І ніколі не перажываў такога хвалявання, якое адчуў, бачачы сустрэчы Чырвонай Арміі з сязінствам прыгнечанай Заходняй Беларусі. Уздуў усьх дарог, дзе праходзяць нашы часты выстрываюцца народ з чырвонымі сязімаі і лозунгамі. Дзядучы ўпрыгожваюць кветкамі баявыя машыны і коны чырвонаармейцаў і камандзіраў. Вскі стракаюць чырвонымі сязімаі. На вуліцах бесперапыннае лікаванне.

Новагрудак увесь зааўпнён сязімаі мараканскага сёл. Пі на мінуту не спынаюцца аваны ў часты Чырвонай Арміі, якая прынесла савабу ў гэты край галечы і суму. Божны імкненія чым можа дапамагчы праходзіць часцяма.

Апошнія два тыдні многія гараты і сёлы Заходняй Беларусі былі зусім пазабавены хлеба. Польскі ўрад поўнацю спыніў спабяжэнне гародоў. Рабаўраная панабаі вёска таксама не ў стане была забяспечыць павоз харчавання. Зараз гараты пачынаюць жыць нармальным жыццём, арганізуецца спабяжэнне іх.

Наша працоўнае наперад было пастолькі маланкаванасцю, што на шляху славянца ўпацелі ўсе масты, бесперабойна працуюць тэлеграф, тэлефон, электрастанцыі.

На палях Заходняй Беларусі ўмацоўваецца братва працуйных. Рабоча-сялянская Чырвонай Армія, якая быстра рухаецца наперад з імем Сталіна на вуснах, пакрые сабе нывылікамай славай.

«Правда» 19 верасня.

Таварышы Хрушчоў і Тімашэнка ў Заходняй Украіне

18 верасня камандзіры украінскіх фронту, камандар 1-га ранга тав. С. К. Тімашэнка і член Ваеннага Савета украінскага фронту тав. Н. С. Хрушчоў наведалі г.р. Тарнопаль, г.р. Трэмбавля і г.р. Скалат.

Усюды гутаркі тт. Н. С. Хрушчоў і С. К. Тімашэнка з насельніцтвам заававалі прывітанымі лозунгамі і радаснымі воклічамі лікувачага насельніцтва ў часты савецкага народа, яго доблеснай Чырвонай Арміі і вялікага Сталіна.

АД КРАЯ ДА КРАЯ ВЯЛІКАГА СОВЕЦКАГА САЮЗА НАРОД ГОРАЧА ВІТАЕ МУДРУЮ СТАЛІНСКУЮ ПАЛІТЫКУ СОВЕЦКАГА ўРАДА

СОВЕЦКІ ўРАД ВЫКАНАУ ВОЛЮ ВЯЛІКАГА НАРОДА

З радасным хваляваннем, з зацікаўленым тыханнем слухалі рабочыя-інструментальшчыкі, кавалі, канструктары мінскага завода імені Кірава выступленне на радыё гаворкі Савецкага ўрада. Наркома Замежных спраў Вячаслава Міхайлавіча Молатава.

Хто можа змерць тым вялікім пачуццям, якімі быў ахоплены кожны, хто стаяў ля радыё? Гэта пачуццё горадзі за сваю магутную краіну, гэта пачуццё любові да роднай, любленай Чырвонай Арміі, гэта пачуццё інтэрнацыянальнай салідарнасці з братамі па класу — працоўнымі Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны.

беспрынышова людзі, абанкрэціўся ганчак, пазаўсёлі.

— Савецкі ўрад, выконваючы волю і жаданні ўсяго многамільённага народа, рашыў аказаць дапамогу нашым братам у Заходняй Беларусі і Заходняй Украіне. Мы выконваем свой абавязак, абавязак інтэрнацыянальнай салідарнасці.

— Учора мне прывалі ў Рабоча-Сялянскую Чырвоную Армію і зацікавілі ў паграбніцкі. З вялікай радасцю я сустраў гэта шведкаленне. Я буду горадзіць званне чырвонага паграбніцка, я буду свята ахоўваць рубяжы краіны соцыялізму.

...Гудок. Першая змена скончыла работу. З пачатку пачуліся беспрынышныя струменем слесары, фрезершчыкі, такары. Яны спяваючы на мітынг.

17 гадзін 30 мінут. Старшыня заўкома акрывае скар. Уважліва слухаючы іграў інфармацыю, у якой лідэра раз ўзнаўляючы словы таварыша Молатава.

На трыбуне стыханавец-слесар, прызыўлівы, будучы баян-паграбнік тав. Запольскі. Ён гарыць перада і ўпаўнена. Кожная думка яго прастая, лясная, захочыцца.

— Дваццаць год польскія пані і капіталісты грабілі, прыгняталі рабочыя і сялян Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны. 20 год яны здзякавалі над імі. Польскі ўрад, якім кіравалі бяздарныя,

Выступалі таксама інструментальшчык Левін, стругальшчык Каповіч, слесар Бантаровіч, інжынер Ермалаў. Іх гаворкі, палкія прамовы былі прасякнуты вялікім патрыятызмам, любоўю да партыі большавікаў, да вялікага генія чалавечтва таварыша Сталіна. Яны абавязалі іхце больш павялічыць прадукцыю насць працы, авалодаць военнымі ведамі, каб у любы момант, па першаму закліку партыі і ўрада, выступіць на абарону нашай радзімы.

У аднадушна прынятай рэзалюцыі кіраўніў горада вітаюць рашэнне ўрада аб аказанні братаў дапамогі працоўным Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны і абавязваюцца яшчэ шырэй разгарнуць соцыялістычнае спаронітва імені Трэпай Сталінскай Пяшчоткі і ператварыць свой завод у неперытоўную вярэнь абароны.

ВУСНАМІ ТАВАРЫША МОЛАТАВА ГАВОРЫЦЬ УВЕСЬ СОВЕЦКІ НАРОД

ТВІНІСІ, 18 верасня. (ТАСС). Працоўныя Грузія горада адарваюць прамову Старшыні Саюзнага Саюза ССР і Народнага Камісара Замежных спраў тав. В. М. Молатава і меру, прынятыя Савецкім ўрадам і накіраваныя на падтрыманне народаў Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі. Учора на многіх прадырстрах, ва ўстановах і пачатковых установах Грузія адбыліся многалюдныя мітынгі.

Сталіным, працягнуў руку братаў дапамогі ўкраінскаму і беларускаму народам, пражываючым у Польшчы. Яшчэ шчыльней згуртуема вакол нашай большавіцкай партыі, вакол вялікага Сталіна, будзем часна і самаадана працаваць на сваім працоўным пасце.

Звылі тысячы работнікаў мастацтва Тбілісі сабраліся ў памяшканні Дзяржаўнага тэатра оперы і балета імені З. Паліашвілі.

Бурнымі адлітасамі работнікі мастацтва выразілі сваё аднадушнае адарбненне мудрай палітыцы ўрада савецкай краіны.

— Вуснамі таварыша Молатава, — заклікі яны, — гаворыць увесь савецкі народ.

ЗА ВЯЛІКУЮ СПРАВУ КОМУНІЗМА

З вялікім адарбненнем сустраці студэнты, выкладчыкі і работнікі Комуністычнага інстытута журналістыкі БССР паведавалі на радыё гаворкі Савецкага ўрада і Наркома Замежных спраў В. М. Молатава аб аказанні братаў дапамогі народам Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны, стогучым пад ярмом польскіх паню.

Успамінаючы пра таварышаў, якія загінулі за справу Комунізму, мы клічаме табе, партыя і ўрад, — пішамца ў рэзалюцыі, што работнікі большавіцкага друку заўбядуць у авангард баявой за вялікую справу комунізму.

ВЯЛІКАЯ СІПА КРАІНЫ СОЦЫЯЛІЗМА

МАСКВА, 18 верасня. Больш 3 тысяч рабочыя і студэнты заклікалі «Калі б сабралася на мітынг, прысвечаны паведаванню аб дапамозе ССР народам Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі. Калі б сабралася ў сваёй рэзалюцыі заклікалі: «У словах гаворкі Савецкага ўрада таварыша В. М. Молатава выражана вялікая

стаў. Увесь савецкі народ працягнуў руку сваім братам.

— Якое радаснае хваляванне ахапіла кожнага з нас, калі мы паведавалі аб наступленні нашых чырвоных байцоў у дапамогу братам па класу, — гаворыць студэнт Кусяў. — Рашэнне Савецкага ўрада поўнасна адпавядае волі народа.

У прынятай рэзалюцыі студэнты вітаюць мудрую палітыку Савецкага ўрада.

«Мы клічаме табе, савецкі народ, мы клічаме табе, партыя і ўрад, — пішамца ў рэзалюцыі, што работнікі большавіцкага друку заўбядуць у авангард баявой за вялікую справу комунізму».

МАСКВА, 18 верасня. Больш 3 тысяч рабочыя і студэнты заклікалі «Калі б сабралася на мітынг, прысвечаны паведаванню аб дапамозе ССР народам Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі. Калі б сабралася ў сваёй рэзалюцыі заклікалі: «У словах гаворкі Савецкага ўрада таварыша В. М. Молатава выражана вялікая

сіла і неперажываема магутнасць краіны соцыялізма. Мы заўсёды гатовы гурдуць стаць на абарону інтарэсаў савецкага народа. У адзіным магутным парыве, разам з усею краінай калектыву завода абавязаваліся працаваць з удзеларной энергіяй, дэтермінова выконваць дзяржаўныя заданні».

КВІТНЕЕ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЯ КУЛЬТУРА БЕЛАРУСІ

Адным з выдатных заваяванняў ў жыцці працоўных нашай краіны з'яўляецца нябачана быстрый рост і культуры ўраўно, росквіт нацыянальнай па форме, соцыялістычнай па змесце культуры беларускага народа.

на рускай мове, беларуская мова праслававалася. Царска-кляшчэніцкі імкненні праз школу выходзілі ў дзеянне пачуццёвай інацыяцы, царлісці, пакараючы на існуючым класам. Калі перад ішчэбнікі пачатковыя былі пастаўлена пытанне, якія ім улюбляюць сабе зачыты школы, яны калі наступны адказ: «Школа павінна ўсцяпаць і падрастаючае пакаленне рэлігійнасць, любоў да пара і банькаўшчыны, павагу да закона чужой уданасці і існуючага парадку».

У царскай Расіі правячы класы, памешчыкі і капіталісты, насадзілі цемру і невядуча. Даві працоўным толькі нямнога самых прасцейшых ведаў, але не дапусцілі іх да сярэднях навуковых ведаў — воля да чаго імкнуліся эксплуататары. Яны смартона баяліся авалодаўшага навукай свядомага работца, селяніна — гэта магло пашкодзіць іх панаванню.

Так было ў Беларусі да савецкай глыды. Такое і зараз становіцца ў большасці капіталістычных краін, у прыватнасці ў Заходняй Беларусі, якая стогне пад гнётам польскіх акупантаў. У разе паведаў Заходняй Беларусі неіснасць, даходзіць зараз да 70 проц. ўсёго насельніцтва, а сярод жанчын — 90—95 проц. У Заходняй Беларусі выкладанне вазьдзе па выключна на польскай мове; там няма ні адной беларускай школы, у той час як у 1919—1920 год іх было звыш 400. Там няма ні аднаго беларускага тэатра, клуба, бібліятэкі.

Неіснасць да рэвалюцыі ў Беларусі сярод усяго насельніцтва было 76,5 проц. у вёсках 80 проц., а сярод жанчын — сяла — 92,3 проц.

Толькі савецкая ўлада шырока адкрыла ўсім працоўным доступ да навуцы і культуры. З першых дзён свайго існавання савецкая ўлада пачала ўзмацняць будаўніцтва школы, ліквідаваць неіснасць насельніцтва. Яшчэ не атрымалі гарматы грамадзянскай вайны, а ўся краіна Савецкай пакрылася сеткай сеткай школ, клубоў, школ па ліквідацыі неіснасці.

Замест школ царскі ўрад лічыў за лепшае будаваць манастыры і царквы. У дарэвалюцыйнай Беларусі было ўсяго 4000 школ ўсёй вяду. Побач з гэтым у іх налічвалася 5000 манастыроў, каля 4000 царкоў, касцёлаў і сінагог. Адных папоў, ксяндзоў і раянаў было 6000.

Усімі змянялася культурнае аблічча Савецкай Беларусі. Краіна стала суцэльна грамадзян.

— Ахврат дзяцей школам выключна вялікі. Калі да рэвалюцыі ў школах Беларусі налічалася 294,3 тысячы дзяцей, то ў 1939 г. у школах БССР на роднай мове навука сапраўды 1 мільяна 100 тысяч дзяцей. Пры гэтым колькасць дзяцей у сярэдніх і пачатковых школах павялічылася ў параўнанні з дарэвалюцыйным часам у 31 раз. За другую палітоку па БССР будаваны 543 школы па 95 тысяч месц. Настаўнікаў дарэвалюцыйна Беларусі налічвалася 7 тысяч. Зараз у Савецкай Беларусі навука і выхаванне нашы шчаслівыя савецкую дзяцару армію ў 36 тысяч педагогаў. З

Застарых спавідач вядуць, што, напрыклад, у Сенненскім павеце (не лічычы гор. Сяно) было ў 1910 годзе 185 пачатковых школ і 94 царквы, касцёлы і сінагогі; 199 настаўнікаў і 494 пашы, манашы, ксяндзы і раяны.

Усімі змянялася культурнае аблічча Савецкай Беларусі. Краіна стала суцэльна грамадзян.

— Ахврат дзяцей школам выключна вялікі. Калі да рэвалюцыі ў школах Беларусі налічалася 294,3 тысячы дзяцей, то ў 1939 г. у школах БССР на роднай мове навука сапраўды 1 мільяна 100 тысяч дзяцей. Пры гэтым колькасць дзяцей у сярэдніх і пачатковых школах павялічылася ў параўнанні з дарэвалюцыйным часам у 31 раз. За другую палітоку па БССР будаваны 543 школы па 95 тысяч месц. Настаўнікаў дарэвалюцыйна Беларусі налічвалася 7 тысяч. Зараз у Савецкай Беларусі навука і выхаванне нашы шчаслівыя савецкую дзяцару армію ў 36 тысяч педагогаў. З

Замест школ царскі ўрад лічыў за лепшае будаваць манастыры і царквы. У дарэвалюцыйнай Беларусі было ўсяго 4000 школ ўсёй вяду. Побач з гэтым у іх налічвалася 5000 манастыроў, каля 4000 царкоў, касцёлаў і сінагог. Адных папоў, ксяндзоў і раянаў было 6000.

Усімі змянялася культурнае аблічча Савецкай Беларусі. Краіна стала суцэльна грамадзян.

— Ахврат дзяцей школам выключна вялікі. Калі да рэвалюцыі ў школах Беларусі налічалася 294,3 тысячы дзяцей, то ў 1939 г. у школах БССР на роднай мове навука сапраўды 1 мільяна 100 тысяч дзяцей. Пры гэтым колькасць дзяцей у сярэдніх і пачатковых школах павялічылася ў параўнанні з дарэвалюцыйным часам у 31 раз. За другую палітоку па БССР будаваны 543 школы па 95 тысяч месц. Настаўнікаў дарэвалюцыйна Беларусі налічвалася 7 тысяч. Зараз у Савецкай Беларусі навука і выхаванне нашы шчаслівыя савецкую дзяцару армію ў 36 тысяч педагогаў. З

Замест школ царскі ўрад лічыў за лепшае будаваць манастыры і царквы. У дарэвалюцыйнай Беларусі было ўсяго 4000 школ ўсёй вяду. Побач з гэтым у іх налічвалася 5000 манастыроў, каля 4000 царкоў, касцёлаў і сінагог. Адных папоў, ксяндзоў і раянаў было 6000.

Усімі змянялася культурнае аблічча Савецкай Беларусі. Краіна стала суцэльна грамадзян.

— Ахврат дзяцей школам выключна вялікі. Калі да рэвалюцыі ў школах Беларусі налічалася 294,3 тысячы дзяцей, то ў 1939 г. у школах БССР на роднай мове навука сапраўды 1 мільяна 100 тысяч дзяцей. Пры гэтым колькасць дзяцей у сярэдніх і пачатковых школах павялічылася ў параўнанні з дарэвалюцыйным часам у 31 раз. За другую палітоку па БССР будаваны 543 школы па 95 тысяч месц. Настаўнікаў дарэвалюцыйна Беларусі налічвалася 7 тысяч. Зараз у Савецкай Беларусі навука і выхаванне нашы шчаслівыя савецкую дзяцару армію ў 36 тысяч педагогаў. З

Замест школ царскі ўрад лічыў за лепшае будаваць манастыры і царквы. У дарэвалюцыйнай Беларусі было ўсяго 4000 школ ўсёй вяду. Побач з гэтым у іх налічвалася 5000 манастыроў, каля 4000 царкоў, касцёлаў і сінагог. Адных папоў, ксяндзоў і раянаў было 6000.

Усімі змянялася культурнае аблічча Савецкай Беларусі. Краіна стала суцэльна грамадзян.

— Ахврат дзяцей школам выключна вялікі. Калі да рэвалюцыі ў школах Беларусі налічалася 294,3 тысячы дзяцей, то ў 1939 г. у школах БССР на роднай мове навука сапраўды 1 мільяна 100 тысяч дзяцей. Пры гэтым колькасць дзяцей у сярэдніх і пачатковых школах павялічылася ў параўнанні з дарэвалюцыйным часам у 31 раз. За другую палітоку па БССР будаваны 543 школы па 95 тысяч месц. Настаўнікаў дарэвалюцыйна Беларусі налічвалася 7 тысяч. Зараз у Савецкай Беларусі навука і выхаванне нашы шчаслівыя савецкую дзяцару армію ў 36 тысяч педагогаў. З

Замест школ царскі ўрад лічыў за лепшае будаваць манастыры і царквы. У дарэвалюцыйнай Беларусі было ўсяго 4000 школ ўсёй вяду. Побач з гэтым у іх налічвалася 5000 манастыроў, каля 4000 царкоў, касцёлаў і сінагог. Адных папоў, ксяндзоў і раянаў было 6000.

Усімі змянялася культурнае аблічча Савецкай Беларусі. Краіна стала суцэльна грамадзян.

— Ахврат дзяцей школам выключна вялікі. Калі да рэвалюцыі ў школах Беларусі налічалася 294,3 тысячы дзяцей, то ў 1939 г. у школах БССР на роднай мове навука сапраўды 1 мільяна 100 тысяч дзяцей. Пры гэтым колькасць дзяцей у сярэдніх і пачатковых школах павялічылася ў параўнанні з дарэвалюцыйным часам у 31 раз. За другую палітоку па БССР будаваны 543 школы па 95 тысяч месц. Настаўнікаў дарэвалюцыйна Беларусі налічвалася 7 тысяч. Зараз у Савецкай Беларусі навука і выхаванне нашы шчаслівыя савецкую дзяцару армію ў 36 тысяч педагогаў. З

Мітынг на мінскай швейнай фабрыцы «Бастрычнік», прысвечаны прамове на радыё гаворкі Савецкага ўрада таварыша В. М. Молатава аб рашэнні Савецкага ўрада аказаць братаў дапамогі працоўным Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны. Фота Б. А. Вернера (Фотэхроніка Белта).

ГАТОВЫ ДАПАМАГЧЫ СВАІМІ ВЕДАМІ І ВОПЫТАМ

Узнісла светлае сонца над працоўнымі Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны, якія ведалі толькі ніштога, годзі і бласпубе. Падарма так разасна нашы браты, станаўляючы каля 20 год пах ігна панскай Польшчы, сустракаюць нашу гераічную Чырвоную Армію, якая нясе свабоду народам.

Хочацца сказаць працоўным гэтай вызваленнай зямлі аб радаснай волі настаўніка ў савецкай краіне, аб той увазе, любові і клопатах, якімі нас апушчюць партыя і ўрад. Настаўніку прадстаўляюць ў нас усе магчымыя павышаць сваю кваліфікацыю, авалодаць вышэйшымі навука і культуру. Яму партыя і ўрад на вернымі камуністычнае выхаванне маладога пакалення. Мы вучым і выхоўваем малое сталінскае племя, якое не ведае нястачы, беспарадку, якое мае магчымаць развіваць свае здольнасці, таленты, атрымаць бясплатную сярэднюю і вышэйшую асвету.

Любоўю і ўзятасцю паўны мы — савецкі настаўнікі — да нашай партыі, ўрада і вялікага правядыра народаў таварыша Сталіна. Мы з радасцю, па закліку нашай партыі і ўрада, дапамагчы вызваленым братам — беларусам і ўкраінцам — сваімі ведамі, сваім вопытам.

Мы ведаем, што каля 90 процантаў насельніцтва Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны неіснасць, што панская Польшча душыла беларускую і ўкраінскую культуру, што там не было школы на роднай мове, што толькі годзі і нястача, бізун і нагайка былі іх удзелам.

Гарадае прывітанне вызваленым братам!

Няхай жыве ленынска-сталінская нацыянальна-патрыятыка!

Няхай жыве наша гераічная Чырвоная Армія!

Няхай жыве правядыр народаў — вялікі Сталін!

Заслужаны настаўнікі школ г. Мінска: Б. І. ГАЛІНА, З. В. ЛІХАЧОВА, В. П. ГАЛІС, А. І. НІВІСНАВА, Е. П. НАРПЕЛЕНА, А. М. БЫЛІНСНАЯ.

НАСТАЎ ДЗЕНЬ ВЫЗВАЛЕННЯ

3 пачуццём глыбокага задавальнення ўспрымаў калектыву работнікаў Акадэміі навуц БССР паведаванне гаворкі Савецкага ўрада Вячаслава Міхайлавіча Молатава аб аказанні братаў дапамогі народам Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны. Гэта рашэнне нашай партыі і ўрада выразае мыслі кожнага з нас.

20 год таму назад ступіла, супроць влі адных працоўных былі далучаны да польскай дзяржавы народы Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны. 20 год яны павялічалі нечужую іштэту з боку польскіх памешчыкаў і капіталістаў. Яны былі пазбаўлены самых мінімальных правоў, не маглі гаварыць і вучыцца па сваёй роднай мове. Усё гэта прыводзіла да іх поўнага абнішчання і выражэння.

Польскі працоўны Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны былі звернуты да Савецкага Саюза, які адзінай назаў і вызвалілі ад іх польскіх паню. І гэты дзень вызвалення настаў. Наша доблесная Чырвоная Армія павяла свабоду і шчаслівае культурнае жыццё працоўных Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны. Мыслена мы ўсе з часамі Чырвонай Арміі, уступілішым на зямлю нашых братаў, і моцна цінем ім руку.

Слова гавараца прывітання і любові мы ішчэ кіраўнікам партыі і ўрада і працоўным працоўных усяго свету таварышу Сталіну, геніяльна ажыццяўляючаму дзешнюю палітыку Савецкага ўрада.

Н. В. ГОРУ, прэзідэнт Акадэміі навуц БССР.

Члену ваеннага савета Беларускага фронту, сакратару ЦК КП(б)Б тав. Панамарэнка

Група работнікаў Тэатра оперы і балета паслала пісьмо на імя члена ваеннага савета Беларускага фронту, сакратару ЦК КП(б)Б т. Панамарэнка, у якім ішла: «Мы горада вітаем знешнюю палітыку Савецкага ўрада, накіраваную на вызваленне родных нам братаў — працоўных Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны — ад гнёту польскіх паню. У сувязі з гэтым мы, работнікі савецкага мастацтва, працягнулі Беларускага дзяржаўнага тэатра оперы і балета, лічым сябе мабільнаваты і звяртаемся да Вас з просьбай накіраваць нас для абслугоўвання перадавых часцей баіабезопасна шасцуючэй Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі і працоўных Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны.

Азначасова просім, апрача канцэртных выступленняў, даць нам магчымыя пазачасныя ім манументальныя творы беларускага савецкага мастацтва, якія адлюстроўваюць гераічную барацьбу беларускага народа з беларускімі акупантамі — зперу «Дрыгва» і балет «Алаў»».

Мы гарым жаданнем магчыма хутчэй паказаць нашым заходнім братам — беларусам і ўкраінцам — росквіт беларускага савецкага мастацтва, любоўна ўрашчанага камуністычнай партыяй і нашым геніяльным правядыром, другам і настаўнікам працоўных усяго свету — таварышам Сталіным».

Работнікі творчых калектываў Беларускага дзяржаўнага фільмармі ўвора звярнуліся з пісьмом да члена Ваеннага савета Беларускага фронту, сакратара ЦК КП(б)Б тав. Панамарэнка з просьбай накіраваць іх для мастацкага абслугоўвання часцей Чырвонай Арміі і працоўнага насельніцтва Заходняй Беларусі.

ДАНСКОЕ КАЗІТВА ЗАУСЯДЫ ГАТОВА СТАЦЬ ПІД БАВЯДЫ ЧЫРВОНАЙ СІЯГІ

РАСТОЎ-НА-ДАНУ, 18 верасня. (ТАСС). Прамова на радыё гаворкі Савецкага ўрада г. В. М. Молатава быстра абдыкала ўсе станы і хутары калгаснага Дана. Усюды — у калгасе, машына-трактарных атрадах адбыліся многалюдныя мітынгі, на якіх данское казівта горада вітала мужрае рашэнне Савецкага ўрада аб аказанні братаў дапамогі прыгнячаным народам Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі і аднадушна заклікалі, што савецкае казівта заўсёды гатова стаць пад бавяды чырвонай сіягі.

В. І. ВЛАДЫМІРСКІ, народны артыст БССР.

ПАКАЖАМ НАША МАСТАЦТВА БРАТАМ ЗАХОДНЯЙ БЕЛАРУСІ

З вялікім хваляючым пачуццём радасці і горадзі праслухаў я на радыё 17 верасня прамову Старшыні Савета Народных Камісараў Саюза ССР Вячаслава Міхайлавіча Молатава да ўсёх грамадзян і грамадзян нашай радзімы. Гістарычнае рашэнне ўрада нясе шір і свабоду заходнім братам нашым — беларусам і ўкраінцам, якія таміліся пад гнётам і насіліем былой панскай Польшчы на працягу 2-х з лішнім дзесяцігоддзям. Беларускі і ўкраінскі народы шукалі сабе ратунку ад справядных прыгнятаўнікаў — польскіх магнатаў і капіталістаў і знайшлі яго ў асобе нашай камуністычнай партыі і нашага ўрада, у асобе 170-мільёнага савецкага народа.

Мужрае рашэнне партыі і ўрада, адобрае ўсім савецкім народам, ашчэ больш падняло энтузіязм і гераізм нашай магутнай Чырвонай Арміі. Наша слаўная Чырвоная Армія пад кіраўніцтвам вышрабаванага ў баях грамадзянскай вайны — вернага друга і саратніка таварыша Сталіна, першага Маршала Савецкага Саюза Клімента Ефрамавіча Варашылава з часно нясе чырвоны сцяг свабоды і вызвалення, сцяг Ленына — Сталіна, яна высока ўзняла яго над палі, сёламі і гарадамі Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны.

Штодзёна радыё прыносіць нам радасныя весткі аб пераможным маршы нашых доблесных чырвоных байцоў, якіх гасцінна і радасна сустракаюць вызвалены ад польскага іга беларускі і ўкраінскі народы.

Мы, работнікі мастацтва, яшчэ ў годі грамадзянскай вайны неслі пачэсную і аднадушную работу па культурнаму шэфству над Чырвонай Арміяй і Ваенна-Марскім Флотам. І зараз, калі ўся наша краіна, калі увесь савецкі народ лічыць сваім свяшчэнным абавязкам аказаць усцямерную дапамогу нашай Чырвонай Арміі, нам, пшчаслівай савецкай інтэлігенцыі, работнікам культурнага фронту, неабходна мабільнаватць сябе на абслугоўванне байцоў, камандзіраў і палітрабавіцка, неслі наша мастацтва і ў масы вызваленага народа.

На адбыўшымся мітынгу ў нашым тэатры была вынесена рэзалюцыя — лічыць калектыву мабільнаватым і гатовым у любую мінуту, па першаму закліку нашай партыі і ўрада выехаць у раён ваенных дзеянняў, каб паказаць нашым братам ідэйны і творчы рост беларускага мастацтва — нацыянальнага па форме, соцыялістычнага па змесце, расказваць аб тым пшчаслівым, зможным жыцці, да якога прывёў усіх нас наш бацька і друг вялікі Сталін.

В. І. ВЛАДЫМІРСКІ, народны артыст БССР.

ДАНСКОЕ КАЗІТВА ЗАУСЯДЫ ГАТОВА СТАЦЬ ПІД БАВЯДЫ ЧЫРВОНАЙ СІЯГІ

РАСТОЎ-НА-ДАНУ, 18 верасня. (ТАСС). Прамова на радыё гаворкі Савецкага ўрада г. В. М. Молатава быстра абдыкала ўсе станы і хутары калгаснага Дана. Усюды — у калгасе, машына-трактарных атрадах адбыліся многалюдныя мітынгі, на якіх данское казівта горада вітала мужрае рашэнне Савецкага ўрада аб аказанні братаў дапамогі прыгнячаным народам Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі і аднадушна заклікалі, што савецкае казівта заўсёды гатова стаць пад бавяды чырвонай сіягі.

ДАНСКОЕ КАЗІТВА ЗАУСЯДЫ ГАТОВА СТАЦЬ ПІД БАВЯДЫ ЧЫРВОНАЙ СІЯГІ

РАСТОЎ-НА-ДАНУ, 18 верасня. (ТАСС). Прамова на радыё гаворкі Савецкага ўрада г. В. М. Молатава быстра абдыкала ўсе станы і хутары калгаснага Дана. Усюды — у калгасе, машына-трактарных атрадах адбыліся многалюдныя мітынгі, на якіх данское казівта горада вітала мужрае рашэнне Савецкага ўрада аб аказанні братаў дапамогі прыгнячаным народам Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі і аднадушна заклікалі, што савецкае казівта заўсёды гатова стаць пад бавяды чырвонай сіягі.

РАСТОЎ-НА-ДАНУ, 18 верасня. (ТАСС). Прамова на радыё гаворкі Савецкага ўрада г. В. М. Молатава быстра абдыкала ўсе станы і хутары калгаснага Дана. Усюды — у калгасе, машына-трактарных атрадах адбыліся многалюд

КОМУНІСТЫ Ў БАРАЦЬБЕ ЗА ЛЁН

Калгасы Александрыйскага сельсавета, Шчыўскага раёна, з'яўляюцца перадавымі ў раёне па ільноваводстве. Значны ўклад у гэтую справу ўносяць членаў сельсавета БССР, арганізаваных у звычайна калгаса «Заветы Ільіча» А. Г. Мішквіч, арганізаваных — звычайна калгаса «Перамога» А. Г. Гаваркова, атрымаўшыя рэкордны ўраджай ільну, праславіліся на ўсю краіну. За выдатныя поспехі ў 1938 годзе ільноваводцы калгасаў атрымалі 18 чалавек за сельсавеце дабіліся пачацкова права ўдзельнічаць на Усеаюўняй сельскагаспадарчай выставі 1939 года і залезены ў Пачотную кнігу выставы.

Большы ўраджай ільну ў калгасах сельсавета ўзначалі партыйныя арганізацыі (сакратар тав. Жуліко), 317 членаў і кандыдатаў партыі — 12 працуюць непасрэдна на калгаснай вытворчасці, а астатнія п'яць — старшынмі калгасаў. Барацьба за высокі ўраджай ільну стала ў пачатку ўвагі партыйнага апарату. На партыйных сходах дэталёва абмяркоўваліся пытанні агратэхнікі, палітыка-вытворчай работы і ільня.

Ва ўсіх 13 калгасах сельсавета створана 98 стаханавскіх злучэнняў — з іх 65 па ільну. Паміж злучэнняў і ўнутры іх шырока разгорнута сацыялістычная працяжка пачаткам сацыялістычнага партызанства былі арганізаваны 10-дзёныя агратэхнічныя курсы звычайных калгаснікаў ільноваводчых злучэнняў.

Удзельніца Усеаюўняй сельскагаспадарчай выставы, малады палітык партыі тав. Федасія Вялікая дабілася па 7,8 цэнтнера ўраджаю ільноса з гектара. Усе 8 злучэнняў калгаса «Заветы Ільіча» атрымалі ад 7 да 8 цэнтнераў ільноса з гектара. Звычайна тав. Мішквіч з участкам на плошчы 3 гектары сабраў на 8 цэнтнераў ільноса. Тав. Мішквіч упэўнена заявіў, што сваё абавязальства — дабіцца на 10 цэнтнераў валазна з гектара — яна выканае.

ВЫСОКІ ЎРАДЖАЙ — БАГАТЫ ПРАЦАДЗЕНЬ

МАГІЕВ. Удзельніца Усеаюўняй сельскагаспадарчай выставы — калгас імя Сталіна, Шчыўскага сельсавета, у барацьбе за высокі ўраджай ільну дабіліся значных поспехаў. Сярэдня ўраджай звычайных культур з аднаго гектара па калгасе складае 15—16 цэнтнераў, а на асобных участках — 25. Высокі будзе і ўраджай бульбы — каля 200 цэнтнераў з гектара.

Выкарыстанне ўсё сваё абавязальства перад дзяржавай па пастаўках калгаснікаў атрымалі першыя аванс на 1 кілограму верыаў і на 3 рублі грошай на кожным працэдзень. Усяго калгаснікі атрымалі чоткі аванс на свае працэдні 104.424 рублі.

Калгасныя частушкі

Разлілася наша песня,
Ты, вясёлка, заўважай!
Для ўборкі нам жнейкі,
Мам сталіноў камбайн.

А па полі ідзе трактар,
Ён з крэпчай сталі,
Гэты трактар нам прысаў,
Сам таварыш Сталін.

Каб машына абарона
Рос і шпін Чырвоны Флот,
Мы здадзім на склад дзяржаве
Самы першы абмалот.

Бучарава барона
Траці раз будзівішча,
Жыццё новае настала,
Шчасце ўсім хваціла.

На гарэ стаіць бяроза
Сок салодкі сочыцца,
У калгасе добра жыць,
Наміраць не хочацца.

Мы, калгаснікі, — шчаслівыя
Многа радасці ў нас,
Мілы Валя на быцце
Пра вяселі грае час.

Над акном стаіць бяроза
Ад бярозы ў хаці пень,
У нашым сьветле калгасе
Ну й багаты працэдзень!

Калгаснікі жывуць заможна і культурна

МСПСЛАУЛЬ. Багата і культурна жывуць калгаснікі сельсаветаў «Чырвоны сцяг», Татарыйскага сельсавета. Часны праца калгаснікаў шчыра адрадавацца багатым ураджам.

Сьветла ў калгасе небывалы ўраджай. З усёй пасевнай плошчы азійных атрымалі ў сярэднім на 15 цэнтнераў жыта. Высокі ўраджай даў і драўня.

Калгас поўнасьцю разлічыўся з дзяржавай па ўсіх відах паставаў і зарэз прыступі да размеркавання высокіх даходаў.

Самі калгаснікі Паўла Ількевіча па свае прапані атрымалі ўжо звыш 60 пулоў аднаго толькі жыта. Пры канчатковым размеркаванні Павел Ількевіч атрымае каля 300 пулоў жыта, многа рэчыва, бульбы, гародніны і грошай. Такі сям'я ў калгасе многа. Усе яны жывуць заможна і шчасліва.

ДАДЗІМ КРАІНЕ БОЛЬШ КОК-САГЫЗУ

Лепшыя людзі сацыялістычнай сельскай гаспадаркі, вопыт якіх дэманструюцца на Усеаюўняй сельскагаспадарчай выставі, ужо зараз дабіліся высокіх ураджаў кокасага. Вось, напрыклад, Коеня Андрэяна Бусурнына, звычайна калгаса імя Тома Іванавіча вобласці, у 1938 годзе атрымала 104,4 кілограма насення з гектара пры норме ў 10 кілограмаў. Такога ўраджаю т. Бусурнына дабілася дзякуючы прымяненню высокай агратэхнічнай тэхнікі.

Звычайна па кокасагу з калгаса «Красны дзівячок», Ліўскага раёна, Оршанскага вобласці, т. М. Равіна дабілася ўраджаю насення 92 кілограма з гектара. Брыгадзір калгаса «Шлях Ільіча», Старадзюжскага раёна, (БССР) т. М. Паракія атрымала з аднаго гектара 22,5 цэнтнера карэнняў і 72 кілограма насення.

Усе гэтыя прыклады гавораць аб тым, што вопытныя ўраджай кокасага можа дабіцца любое звычайна, любя калгас.

Мне хочацца расказаць аб сваім вопыце і рабоне па вырошчыванню кокасага.

Упершыню наш калгас пачаў сям'ю кокасагаў у 1936 годзе ў 1936 годзе. Але першы ўсе скарэй стаю на сваіх плантацыйных вопытах перадавых табакаводаў. Лепшыя табакаводы для таго, каб атрымаць высокі ўраджай табакана ліста, знішчаюць плод чыста з першых вышніна. Чаму ж гэтага чыста перабыць над кокасагам? У нас жа за частую на кокасагу, пасеваным для атрымання карэння, расце насенне. Пры чым, да поўнага вырасці карэнняў плаці гінуць. Адсюль узнікае пытанне: для чаго прымушваць расціць дарэмна вырошчываць плод? Шы не лепш загадаць яго знішчыць і пераключыць энергію росту на патрэбнае нам карэнне.

Там вопыт у абавязкова перабраць ў будучым годзе. Думаю, што ён уласна. Гэтаму вучыць Усеаюўняй сельскагаспадарчай выставы.

У 1938 годзе кокасагам была занята плошча ў 5 гектараў. Палавіну вопытнага ўчастка засялілі страфікаваным насеннем. Вопыт удаўся. З гэтага ўчастка быў атрыман ураджай 74 цэнтнера карэнняў з гектара. На асноўнай плошчы атрымалі па 35 цэнтнераў.

Сяцілі ўраджай таксама будзе не дрэнна. Нашы плантацыі двухгадовыя. Насенні кокасага на тарфяніку.

Што карыснага я ўзяў з вельзнага вопыту работы лепшых людзей нашай сацыялістычнай сельскай гаспадаркі, бліжэй чым дзесяціны якіх паказаны на Усеаюўняй сельскагаспадарчай выставі? Узяў я вельмі многа. Але першы ўсе скарэй стаю на сваіх плантацыйных вопытах перадавых табакаводаў. Лепшыя табакаводы для таго, каб атрымаць высокі ўраджай табакана ліста, знішчаюць плод чыста з першых вышніна. Чаму ж гэтага чыста перабыць над кокасагам? У нас жа за частую на кокасагу, пасеваным для атрымання карэння, расце насенне. Пры чым, да поўнага вырасці карэнняў плаці гінуць. Адсюль узнікае пытанне: для чаго прымушваць расціць дарэмна вырошчываць плод? Шы не лепш загадаць яго знішчыць і пераключыць энергію росту на патрэбнае нам карэнне.

У наступным годзе калгас павялічыў плошчу пасеву кокасага ў 3,5 раза. На гэты раз мы ўжо строга прытрымліваемся ўсіх агратэхнічных правілаў. Пыкалі на кожны гектар мінеральных угнаенняў: калчаданата агарака — 5 цэнтнераў з разлікам на 5 год, суперфасфата — 5 цэнтнераў, калійнай солі — 3 цэнтнераў, азотыстых угнаенняў — 1 цэнтнер. Глебу сталі рыхляць яшчэ з восні. Глебіна зорыла дахотыла да 30 см. Выстой глебу разрыхлялі і сеемі на пуньці-мяккаму грунту. На працягу лета працавалі пах-назаровую мірадровую культываванне па-

Р. А. ЯКУБІЦІ, звычайна па кокасагу калгаса «Пліггодка», Смалевіцкага раёна, арганізаван.

ЗДАЮЦЬ ІЛЬНОВАЛАКНО ДЗЯРЖАВЕ

БІЛЫНІЧЫ. Ільноводы раёна прыступілі да падрыхтоўкі траты са сядзішчэй, пярэдняй апрацоўкі і дэчы ільновалатных дзяржав.

Адным з першых пачаў пярэдняю апрацоўку ільновалатных калгас «Чырвоны артыст», Замосскага сельсавета.

Калгас здаў ужо на склад Замосска 118 кілограмаў высокакачэснага ільновалатка.

Пачалі апрацоўку і дэчы ільновалатна дзяржаве таксама калгасы «Чырвоны ўдзельнік» і «XVI партызан», Гадоўскага сельсавета.

Ільноводы раёна змагаюцца за тое, каб добракаснай апрацоўкай траты дабіцца выхаду высокіх нумараў ільновалатка.

НОВЫ КАНЦЭРТНЫ СЕЗОН ДЗЯРЖФІЛАРМОНІ БССР

Прагматы арганізацыі канцэртаў у мінулых сезонах пры шчыравых праграмах і добрых выкананнях усе-ж мець нецэлы рад арганізацыйных і творчых недаходаў. Магара-раз яшчэ пачынаюцца работы вакол канцэртаў прыводзілася неадаткова. Закрываліся канцэрты ў клубе былі рэжымі і вышадко-вымі. Лепшы, гутаркі на п'яццінах музыкі не праводзіліся сістэматычна. За-прашэнне гаспадары — салістаў, ва-калістаў і інструменталістаў, ансамбляў брацькіх рэспублікі — таксама загална не планавалася. Літаратурныя вечары амаль зусім не праводзіліся.

У бягучым сезоне Дзяржфілармонія абавязана палепшыць сваю канцэртную работу, улічваючы ўзросшыя патрабаванні слухачоў.

У той-жа час філармонія ў бягучым сезоне павіна падпарадкаваць сваю канцэртную дзейнасць задачам прадстаўляю-аў Беларускага мастацтва ў Маскве, дзе філармонія будзе дэманструваць поспехі Беларускага народа ў галіне мастацтва.

На 1939—40 год распавядаюць падра-бязна мастацка-рэпертуарны план усёй канцэртнай дзейнасці філармоніі.

На дагаворах з Дзімам Чырвонай Арміі, клубам імя Варышчына і Палацам плё-нераў запланаваны штомесячныя закры-тыя сімфонічныя канцэрты з удзелам са-лістаў і апраца тата будучы прыведзены лепшыя канцэрты музыкала-аэсэтычнага характа ў кожным з указаных пунктах на ўжо распавядзеных тэмах. Такія-ж лепшыя канцэрты прадумвацца прыводзіць у вышэйшых навуковых установах Мін-ска. Распавядаюць гэты літаратурны ве-чары і наменны выкананні. З гаспадары-ваў — майстары мастацкага чытанья — за-прашаюцца артысты: Яхонтаў, Антон Шаўры, Камілія і інш.

Апраца выступленняў калектываў Дзяржфілармоніі арганізуюцца таксама вы-ступленні народнай артысты БССР І. П. Александраўскай, заслужаных артыстаў БССР М. М. Алексеева, Валодзіна, Дзю-ліска, Мурашчына, салістаў Дзяржфіла-рмоніі Валыкава, Арсенка, Лашына і інш. За-прошаны на гастролі даўраўцы Усеаюўняй і міжнародных конкурсах музыкантаў-выка-наўцаў: Ойстрах, Гіельс, Оберын, Сера-ракоў, Міхноўскі, Помік, Власаў, Амігон і інш.

Апраца асноўных дзяржжораў сімфоні-чнага аркестра прафесара Мусяна і Бісена-ва запрошаны на асобныя гастролі дзір-жжоры — даўраўцы Усеаюўняй конкурсах дзіржжораў: Мравінскі, Рахлін, Паверман. У сімфонічных канцэртах прымуць таксама ўдзел гадоўны дзіржжор Дзяржфіла-рмоніі Валыкава, Арсенка, Лашына і інш. За-прошаны на гастролі даўраўцы Усеаюўняй і міжнародных конкурсах музыкантаў-выка-наўцаў: Ойстрах, Гіельс, Оберын, Сера-ракоў, Міхноўскі, Помік, Власаў, Амігон і інш.

Члены Беларускай дзяржаўнай філармоніі.

ДОЧКІ БЕЛАРУСКАГА НАРОДА

Свабода і раўнапраўе для жанчын... Сотні год патрабаваліся для таго, каб на-поўніць рэальным зместам гэтыя простыя словы. Імя сталіні, змяняваліся формы эксплуатацыі, а становішча працоўнай жанчыны аставалася ніжэй, сумным, безнадзейным. Капіталізм таптаў у граць дэстоўнасць жанчыны, падаўляў яе ма-ладзосці, базіліаства эксплуатываў яе.

Толькі пралетарская рэвалюцыя, зні-шчыўшы эксплуатацыю чалавеча чалавек, прынесла поўнае палітычнае і экан-амічнае вызваленне жанчыны. Кастрыч-ніцкая сацыялістычная рэвалюцыя ўзна-ла на набыванню вышэйшага дэстоўнасці працоўнай жанчыны, асудзіла ўвагі: і-кляпаты іе працу, здароўе, упрыгожыла яе малярствам.

Работніцы і сялянкі Беларусі ў даро-ваўчыні час былі самімі абавязальнымі людзьмі, якія ўтрылі прыгніталіся. Іны зорытка эксплуатаваліся памешчыкамі, калгаснікамі, кулакамі, палігаварыца і-кляпаты іе працу, здароўе, упрыгожыла яе малярствам.

Работніцы і сялянкі Беларусі ў даро-ваўчыні час былі самімі абавязальнымі людзьмі, якія ўтрылі прыгніталіся. Іны зорытка эксплуатаваліся памешчыкамі, калгаснікамі, кулакамі, палігаварыца і-кляпаты іе працу, здароўе, упрыгожыла яе малярствам.

Перадавікі сельскай гаспадаркі Беларусі, дэпутаты Вярхоўнага Савета СССР і БССР — студэнты Беларускага калгасна-сельскагаспадарчага тэхнікума імя В. І. Леніна.

На здымку (злева направа): С. Ю. Мілашэўска — брыгадзір трактарнай брыгады Лагойскай машына-трактарнай станцыі, Рачон С. П. — дэпутат Вярхоўнага Савета СССР і М. К. Бандароў — звычайна па ільну калгаса «Пуніаева», Шчыўскага раёна.

Пачалі апрацоўку і дэчы ільновалатна дзяржаве таксама калгасы «Чырвоны ўдзельнік» і «XVI партызан», Гадоўскага сельсавета.

Ільноводы раёна змагаюцца за тое, каб добракаснай апрацоўкай траты дабіцца выхаду высокіх нумараў ільновалатка.

Пачалі апрацоўку і дэчы ільновалатна дзяржаве таксама калгасы «Чырвоны ўдзельнік» і «XVI партызан», Гадоўскага сельсавета.

Ільноводы раёна змагаюцца за тое, каб добракаснай апрацоўкай траты дабіцца выхаду высокіх нумараў ільновалатка.

НОВЫ ЭСКІЗЫ

Лялі абылося чарговае пасаджэн-не. Выставачнае камітэта, які раз-гледзеў новыя эскізы работы на прад-стаўчай мастацкай выставі — «Лені і Сталін — арганізатары Беларускай дзяр-жаўнасці».

Першы за ўсё тэма адначасна эскізы заслужанага дзеяча мастацтва З. І. Азгу-ра. Азгур ужо даўно працуе над стварэн-нем вобраза таварыша Сталіна ў скульп-туры. Гэта вялікая і канцэнтная работа зняйшла сваё найбольш поўнае выражэн-не ў замесе скульптуры «Таварыш Сталін за работай». Скульптар імкніцца запачтаць вобраз правядары ў момант разадвавання таварышам Сталіным ма-ні-феста аб утварэнні Беларускай Совецкай Сацыялістычнай Рэспублікі.

Вялікі абылося чарговае пасаджэн-не. Выставачнае камітэта, які раз-гледзеў новыя эскізы работы на прад-стаўчай мастацкай выставі — «Лені і Сталін — арганізатары Беларускай дзяр-жаўнасці».

Першы за ўсё тэма адначасна эскізы заслужанага дзеяча мастацтва З. І. Азгу-ра. Азгур ужо даўно працуе над стварэн-нем вобраза таварыша Сталіна ў скульп-туры. Гэта вялікая і канцэнтная работа зняйшла сваё найбольш поўнае выражэн-не ў замесе скульптуры «Таварыш Сталін за работай». Скульптар імкніцца запачтаць вобраз правядары ў момант разадвавання таварышам Сталіным ма-ні-феста аб утварэнні Беларускай Совецкай Сацыялістычнай Рэспублікі.

Вялікі абылося чарговае пасаджэн-не. Выставачнае камітэта, які раз-гледзеў новыя эскізы работы на прад-стаўчай мастацкай выставі — «Лені і Сталін — арганізатары Беларускай дзяр-жаўнасці».

